

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у августу 2016. године

1. Потрошачке цене су у августу ове године у односу на претходни месец повећане за 0,9%, што је највећи месечни раст остварен у овој години. Наиме, у протеклом периоду ове године цене су биле стабилне, са изузетком јануара и априла, када су повећане за 0,6%, односно 0,4%.

На августовско повећање цена *највећи утицај* је, пре свега, имао раст цена свежег свињског меса (25,1%) и туристичких пакет аранжмана (9,4%), на које се односи око 0,57 процентних поена, односно готово две трећине укупне месечне стопе. Такође, у делу комунално стамбених услуга евидентирано је повећање цене воде за домаћинство и отпадне воде у Београду и Сремској Митровици. Цене осталих производа и услуга су биле стабилне.

Инфлација мерена укупним текућим растом потрошачких цена, у августу ове у односу на децембар претходне године, је износила 1,7%, а мерена међугодишњим растом, у августу ове у односу на август претходне године 1,2%.

Остварени раст потрошачких цена у првих осам месеци ове године у односу на исти период претходних година од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена готово је на нивоу из 2014. године, односно нешто је нижи него претходне године, што се види из наредне табеле:

- у % -

година	остварени раст	
	август т.г. децембар п.г.	август т.г. август п.г.
2007.	6,0	6,5
2008.	6,4	11,5

година	остварени раст	
	август т.г. децембар п.г.	август т.г. август п.г.
2009.	5,9	8,0
2010.	5,9	6,6
2011.	6,2	10,5
2012.	7,1	7,9
2013.	2,5	7,3
2014.	1,7	1,5
2015.	2,1	2,1
2016.	1,7	1,2

2. . Посматрано по *основним групама*, опредељујући утицај на општи раст цена у августу у односу на јул ове године, са око четири петин, имале су цене цене хране и безалкохолних пића, које су натпросечно повећане (2,3%), по основу виших цена неперађене (6,1%) и перађене (0,3%) хране.

Затим, са око једном петином, деловале су цене рекреације и културе, које су, пре свега по основу пакет аранжмана, оствариле највећи интензитет раста (3,1%).

Непромењени ниво цена је забележен у здравству, образовању и комуникацијама.

У осталим групама, остварено повећање цена које је исподпросечно и то у групи: стан, вода, електрична енергија, гаса и друга горива (0,2%), ресторани и хотели (0,5%) и остала роба и услуге је неутралисано снижењем цена: алкохолних пића и дувана (-0,1%), одеће и обуће (-0,5%), намештаја, покућства и текућег одржавања (-0,3%) и транспорта (-0,1%).

3. Натпросечан раст цена евидентиран је код: меса (9,9%), шећера, цема, меда и чоколаде (1,2%), изнајмљивања стана (1,6%), снабдевања водом (1,8%), одвођења отпадне воде (1,8%), терапевтских уређаја и опреме (1,5%), фотографске и филмске опреме (1,3%), опреме за спорт, камповање и рекреацију на отвореном (1,1%), књига (13,1%) и пакет аранжмана (9,4%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи 13,16%.

4. У августу ове године у оквиру контролисаних и регулисаних цена, предузимане су следеће мере:

4.1. Влада је, у циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, 27. јула ове године, с применом од 1. августа донела **Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“** („Службени гласник РС“, бр. 65/16), којом су практично продужени исти критеријуми из јануара ове године, с обзиром да је уредба донета као привремена мера, која сходно Закону о трговини не може трајати дуже од шест месеци. Наиме, задржана је произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена veleпродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим да укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба износи 46 динара.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при повећању од свега 0,1% у протеклом периоду ове године, у августу је износила 42,37 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

4.2. У августу 2016. године повећане су **цене свих стамбено комуналних услуга** на нивоу просека Републике, изузимајући цену централног грејања. Тако су цене воде и одведене отпадне воде порасле за по 1,8% и изношења смећа за 0,1%. У односу на општи раст цена од 0,9% забележен у истом месецу, цене воде и одведене воде расле су двоструко брже, а цена изношења смећа вишеструко спорије. Таква кретања цена наведених услуга на нивоу републичког просека ефекат су, пре свега, повећања цене воде и одведене отпадне воде у Београду за по 5,0%. Овоме треба додати повећања извршена у Сремској Митровици код цена воде и одведене отпадне воде за по 5%, односно код изношења смећа за 5,1%. При том, појединачна повећања цена стамбено комуналних услуга у оба града су нешто изнад пројектованог општег раста цена за ову годину, док су

просечна повећања цена воде, одведене отпадне воде и изношења смећа остала у оквиру пројекције.

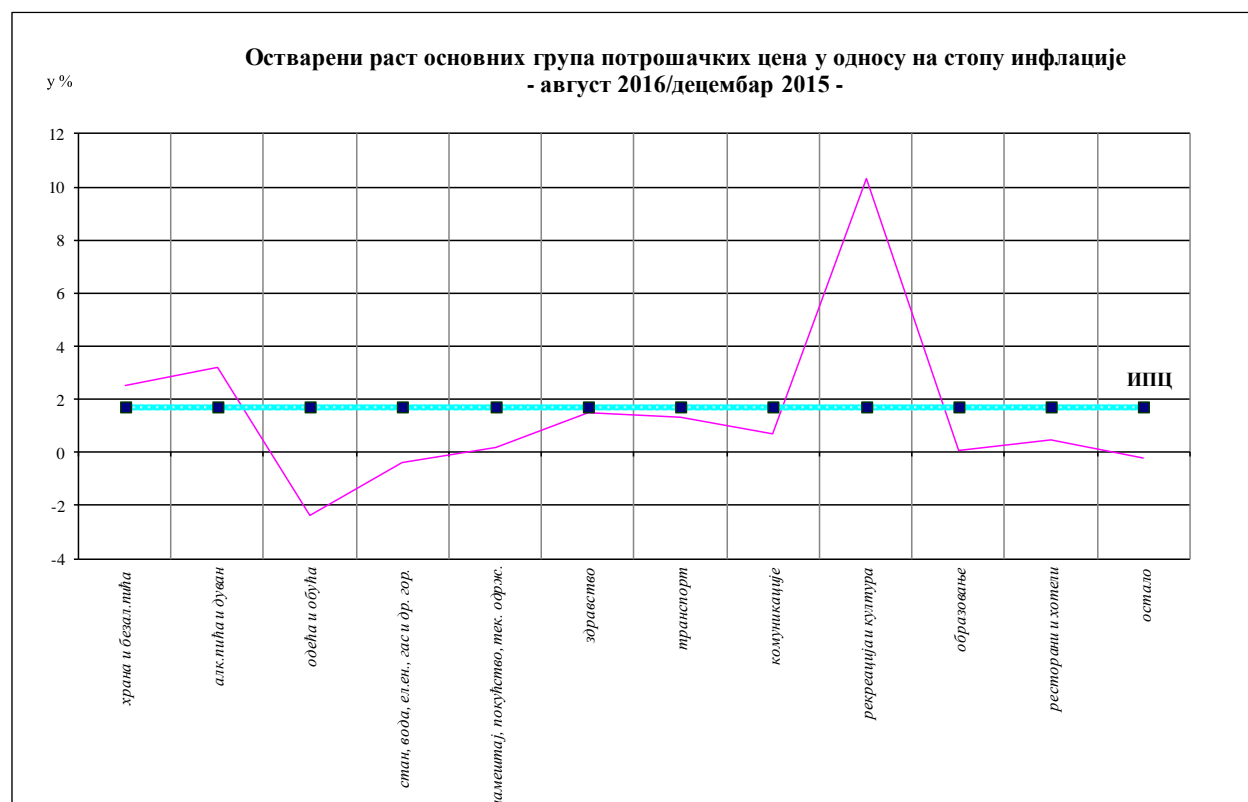
Цене јавног градског превоза мировале су у извештајном месецу у свим градовима који су на статистичком праћењу, изузимајући цену претплатне месечне карте у Сремској Митровици која повећана за 9,5%, што се није одразило на републички просек. С тим у вези, потребно је имати у виду да је августовском повећању цене претплатне месечне карте у Сремској Митровици претходило више корекција те цене од почетка 2016. године.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у августу 2016. године у односу на децембар претходне године је износио **1,7%** и одређен је повећањем цена роба и услуга, с тим што су цене роба за око четвртину имале спорију динамику у односу на услуге (1,6% према 2,1%).

Највећи раст у августу ове у односу на децембар претходне године имале су цене рекреације и културе (10,3%), на које се односи око једна трећина општег раста. *Нампросечно* су повећане и цене хране и безалкохолних пића (2,5%) и алкохолних пића и дувана (3,2%), чије дејство износи око 45%, односно 14%.

Испод просека су повећане цене у групи: здравство (1,5%), транспорт (1,3%), комуникације (0,7%), ресторани и хотели (0,5%), намештај, покућство и текуће одржавање (0,2%) и образовање (0,1%).

Снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (-2,4%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (-0,4%) и остале робе и услуга (-0,2%).

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена *Меморандумом Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2016. године*, 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би износио 0,3%.

Укупан текући раст у августу ове године у односу на децембар претходне године је износио 1,7%, што би значило да би, при непромењеном интензитету у наредном периоду до краја године, инфлација у 2016. години била око доње границе циљане инфлације.

У августу ове године просечан *курс динара* је у односу на јул остао на непромењеном нивоу, док је у односу на децембар повећан за 1,3%. Наиме, курс динара се одржава на стабилном нивоу и месечне осцилације су незнатне (122,54 дин. у јануару, 122,88 дин. у фебруару, 123,13 дин. у марту, 122,81 дин. у априлу, 122,82 дин. у мају, 123,40 дин. у јуну, 123,35 дин. у јулу и 123,30 дин. у августу).

Промет у трговини на мало, у периоду јануар-јул ове у односу на исти период претходне године бележи раст у текућим ценама од 7%, а у сталним од 8,2%¹. Раст промета, исказан у сталним ценама, је резултата повећања промета непрехрамбених производа осим моторног горива од 10,1%, хране, пића и дувана од 8% и моторног горива од 6,3%.

Просечна нето зарада без пореза и доприноса у јулу ове године² је износила 46.280 динара и у периоду јануар-јул ове у односу на исти период претходне године номинално је повећана за 3,9%, а реално за 2,9%. При томе, пензије су у периоду јануар-јун ове у односу на исти период претходне године (последњи расположив податак Министарства финансија) реално повећане за 0,1%.

Регулисане цене³, на бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, у августу ове године су повећане за 0,1%, по основу раста цена воде за домаћинство и одведене отпадне воде у Београду (5%) и Сремској Митровици (5%).

Цене базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) су, пре свега по основу цена услуга (0,7%), повећане за 0,5%.⁴

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена највећим делом опредељен повећањем цена хране и безалкохолних пића (2,3%), док се на производе и услуге који чине базну инфлацију односи око једна петина опште стопе.

7. Међугодишњи раст инфлације у августу ове у односу на август претходне године је износио 1,2%, што је на непромењеном нивоу у односу на јул исте године. При томе цене роба су повећане за 0,9%, а услуга за 1,5%.

Посматрано по групама производа и услуга, раст цена је евидентиран у свим групама осим код одеће и обуће, стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива и транспорта, чије су цене снижене (-1%, -0,5% и -1,9%, респективно посматрано).

¹ Саопштење РЗС број 231 од 31.08.2016. године.

² Саопштење РЗС бр. 223 од 25.08.2016. године

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 3.7.

Највећи интензитет раста је остварен код рекреације и културе (6,8%), а затим код алкохолних пића и дувана (6,7%), здравства (3,9%), образовања (2,1%) и комуникација (1,5%), а испод просечног раста су повећане цене ресторана и хотела (1,1%), хране и безалкохолних пића (0,9%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,4%) и остале робе и услуга (0,4%).

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО АВГУСТА 2016. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 08.2016. 07. 2016.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 08.2016. 12.2015.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,9	100,0	1,7	100,0
Храна и безалкохолна пића	2,3	79,4	2,5	45,1
Алкохолна пића и дуван	-0,1	-0,8	3,2	14,0
Одећа и обућа	-0,5	-2,5	-2,4	-6,4
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,2	3,7	-0,4	-3,2
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,3	-1,5	0,2	0,6
Здравство	0,0	0,0	1,5	4,3
Транспорт	-0,1	-2,0	1,3	9,3
Комуникације ⁵	0,0	0,2	0,7	2,0
Рекреација и култура	3,1	21,1	10,3	34,0
Образовање	0,0	0,0	0,1	0,1
Ресторани и хотели	0,5	1,5	0,5	0,8
Остала роба и услуге	0,2	0,9	-0,2	-0,6

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 22.09.2016. године

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (8.2016./7.2016.) .